

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1930.

Första kammaren.

Nr II.

Lördagen den 22 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Dahl* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 105, angående efterskänkande i vissa fall av kronans rätt till danaarv.

Justerades protokollen för den 15 och den 18 innevarande månad.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

År 1930 den 20 februari sammanträdde kamrarnas valmän för att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkningskaper och förvaltning; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

revisorer:

vid kontoret i Göteborg

herr <i>Dahlström, A.</i> , expeditjonsföreståndare, Göteborg,	med 33 röster,
» <i>Rodhe, C. W.</i> , överstelöjtnant, Göteborg,	» 33 » ,
» <i>Hjort, Gustaf</i> , direktör, Göteborg,	» 33 » ,
» <i>Karlsson, Edvin</i> , f. d. riksdagsman, Tuve,	» 33 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Persson, Alfred</i> , lantbrukare, Vadensjö,	med 33 röster,
» <i>Lundgren, Axel</i> , redaktör, Malmö,	» 33 » ,
» <i>Rydén, A.</i> , kamrer, Hököpinge,	» 33 » ,
» <i>Sylvan, H.</i> , agronom, Nyboholm,	» 33 » ;

vid kontoret i Falun

herr <i>Olsson, Ahlmans Olof</i> , f. d. riksdagsman, Insjön,	med 33 röster,
» <i>Skarstedt, W.</i> , f. d. riksdagsman, Falun,	» 33 » ,
» <i>Backelin, H.</i> , landstingsman, Falun,	» 33 » ,
» <i>Eronn, A.</i> , f. d. riksdagsman, Leksand,	» 33 » ;

vid kontoret i Gävle

herr <i>Hållander, Alb.</i> , handelsföreståndare, Gävle,	med 33 röster,
» <i>Lindblom, Edw.</i> , handlande, Gävle,	» 33 » ,
» <i>Nygren, G.</i> , konduktör, Gävle,	» 33 » ,
» <i>Nyberg, N. A.</i> , trävaruhandlare, Gävle,	» 33 » ;

vid kontoret i Halmstad

herr <i>Linder, J. R.</i> , skollärare, Tvååker,	med 33 röster,
» <i>Svensson, Gustav</i> , skomakaremästare, Slöinge,	» 33 » ,
» <i>Johansson, Aug.</i> , lantbrukare, Skällentorp, Slöinge,	» 33 » ,
» <i>Brodin, O.</i> , direktör, Halmstad,	» 33 » ;

vid kontoret i Härnösand

herr <i>Berglund, Enar</i> , landstingsman, Strömnäs,	med 33 röster,
» <i>Törner, A.</i> , direktör, Härnösand,	» 33 » ,
» <i>Hesse, Samuel</i> , advokat, Härnösand,	» 33 » ,
» <i>Hallin, Erik</i> , landstingsman, Örnsköldsvik,	» 33 » ;

vid kontoret i Jönköping

herr <i>Johansson, Edvard</i> , landstingsman, Häradsköp, Skillingaryd,	med 33 röster,
» <i>Andrén, Fredrik</i> , ingenjör, Jönköping,	» 33 » ,
» <i>Petersson, J. Aug.</i> , landstingsman, Huskvarna,	» 33 » ,
» <i>Fors, N.</i> , ekonomichef, Jönköping,	» 33 » ;

vid kontoret i Kalmar

herr <i>Nilsson, V.</i> , rostmästare, Kalmar,	med 33 röster,
» <i>Modèr, Seth</i> , handlande, Mönsterås,	» 33 » ,
» <i>Olsson, John</i> , skräddare, Kalmar,	» 33 » ,
» <i>Sjöberg, S.</i> , godsägare, Färjestaden,	» 33 » ;

vid kontoret i Karlskrona

herr <i>Rydén, Magnus</i> , förste marinintendent, Karlskrona,	med 33 röster,
» <i>Appelkvist, Caspar</i> , handelsföreståndare, Ronneby,	» 33 » ,
» <i>Berg, Robert</i> , f. d. riksdagsman, Karlskrona,	» 33 » ,
» <i>Kloo, O.</i> , f. d. riksdagsman, Karlskrona,	» 33 » ;

vid kontoret i Karlstad

herr <i>Berg, N. A:son</i> , f. d. riksdagsman, Munkfors,	med 33 röster,
» <i>Göthberg, A. H.</i> , f. d. riksdagsman, Munkfors,	» 33 » ,
» <i>Lindh, A.</i> , landstingskamrer, Karlstad,	» 33 » ,
» <i>Svensson, Johan</i> , lantbrukare, Heljetorp, Väse,	» 33 » ;

vid kontoret i Kristianstad

herr <i>Svensson, M.</i> , kontorsbiträde, Kristianstad,	med 33 röster,
» <i>Jönsson, Sven</i> , f. d. riksdagsman, Fridhill,	» 33 » ,
» <i>Lorenzen, H. Chr.</i> , kamrer, Karpalund,	» 33 » ,
» <i>Olsson, Otto J.</i> , lantbrukare, Hammenhög,	» 33 » ;

vid kontoret i Linköping

herr <i>Träff, J. A.</i> , f. d. riksdagsman, Mjölby,	med 33 röster,
friherre <i>Hermelin, Gösta</i> , Ulvåsa,	» 33 » ,
herr <i>Hanzén, J.</i> , redaktör, Linköping,	» 33 » ,
» <i>Rydén, C.</i> , järnvägskontrollör, Linköping,	» 33 » ;

vid kontoret i Luleå

herr <i>Bäckström, Amandus</i> , kommissionär, Öjebyn,	med 33 röster,
» <i>Sandström, Robert</i> , handlande, Gammelstad,	» 33 » ,
» <i>Nycander, H.</i> , landstingsdirektör, Luleå,	» 33 » ,
» <i>Groth, Gustaf</i> , konsul, Luleå,	» 33 » ;

vid kontoret i Mariestad

herr <i>Wallin, Erik</i> , handelsföreståndare, Lidköping,	med 33 röster,
» <i>Andersson, Justus</i> , kommunalordförande, Karlsborg,	» 33 » ,
» <i>Johansson, K. E.</i> , landstingsman, Faleberg, Larv,	» 33 » ,
» <i>Kjelldorff, I. W.</i> , lantbrukare, Delebäck, Hova,	» 33 » ;

vid kontoret i Norrköping,

herr <i>Eriksson, Karl</i> , f. d. riksdagsman, Lundby, Okna,	med 33 röster,
» <i>Lagerbäck, E. A.</i> , kassör, Norrköping,	» 33 » ,
» <i>Eriksson, Josef</i> , f. d. riksdagsman, Finspång,	» 33 » ,
» <i>Jonsson, Edvard</i> , inspektor, Fiskeby,	» 33 » ;

vid kontoret i Nyköping

herr <i>Lundbom, Erik</i> , f. d. riksdagsman, Stigtomta,	med 33 röster,
» <i>Carlsson, E. G.</i> , stadsstyrelseledamot, Katrineholm,	» 33 » ,
» <i>Juhlin, Ragnar</i> , lantbrukare, Ellesta, Vrena,	» 33 » ,
» <i>Granath, E. A.</i> , lantbrukare, Kälkesta, Jönåker,	» 33 » ;

vid kontoret i Sundsvall

herr <i>Gustafsson, Gid.</i> , redaktionssekreterare, Sundsvall,	med 33 röster,
» <i>Carlström, L. W.</i> , bageriföreståndare, Sundsvall,	» 33 » ,
» <i>Thor, C. G.</i> , förvaltare, Nedansjö,	» 33 » ,
» <i>Karlsson, Rob.</i> , f. d. riksdagsman, Gasabäck, Söråker,	» 33 » ;

vid kontoret i Umeå

herr <i>Lagerkvist, Emil</i> , f. d. riksdagsman, Umeå,	med 33 röster,
» <i>Johansson, K. A.</i> , lokomotivförare, Vännäs,	» 33 » ,
» <i>Karlsson, N.</i> , nämndeman, Tavelsjö,	» 33 » ,
» <i>Conradson, R.</i> , apotekare, Nordmaling,	» 33 » ;

vid kontoret i Uppsala

herr <i>Tapper, K.</i> , kassör, Uppsala,	med 33 röster,
» <i>Ekstrand, Åke</i> , e. o. hovrättsnotarie, Uppsala,	» 33 » ,
» <i>Norén, K.</i> , vattenrättsnämndeman, Häggeby,	» 33 » ,
» <i>Wahlstedt, Uno</i> , bagare, Uppsala,	» 33 » ;

vid kontoret i Visby

friherre <i>Kruuse af Verchou, H.</i> , major, Tingstäde,	med 33 röster,
herr <i>Kahlström, K.</i> , f. d. riksdagsman, L:a Atlings, Atlingbo,	» 33 » ,
» <i>Karlström, Hugo</i> , f. d. riksdagsman, Mörby, Västkinde,	» 33 » ,
» <i>Engström, Herman</i> , landstingsman, Slite,	» 33 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr <i>Lindkvist, G. E.</i> , rådman, Åmål,	med 33 röster,
» <i>Sjölin, Bengt</i> , ingenjör, Trollhättan,	» 33 » ,
» <i>Andersson, Folke</i> , trafikassistent, Uddevalla,	» 33 » ,
» <i>Browall, Paul</i> , lantbrukare, Pjukarp, Ålmestad,	» 33 » ;

vid kontoret i Västerås

herr <i>Johansson, K.</i> , lantbrukare, Vretberga, Medåker,	med 33 röster,
» <i>Landstätt, R.</i> , kamrer, Västerås,	» 33 » ,
» <i>Andersson, Fr. O.</i> , fjärdingsman, Hallstahammar,	» 33 » ,
» <i>Sandell, Arvid</i> , häradsdomare, Näs, Tillberga,	» 33 » ;

vid kontoret i Växjö

herr <i>Ljungkvist, J. M.</i> , garvare, Växjö,	med 33 röster,
» <i>Johansson, G. W.</i> , hemmansägare, Östad, Täckaregård, Väckelsång,	» 33 » ,
» <i>Hultin, Gustaf</i> , lokomotivförare, Älmhult,	» 33 » ,
» <i>Bondesson, N. A.</i> , f. d. riksdagsman, Strömsnäs bruk,	» 33 » ;

vid kontoret i Örebro

herr <i>Vindahl, A.</i> , f. d. riksdagsman, Örebro,	med 33 röster,
» <i>Åqvist, Torsten</i> , direktör, Örebro,	» 33 » ,
» <i>Molin, C. A.</i> , f. d. riksdagsman, Aspa,	» 33 » ,
» <i>Fromell, A. R.</i> , kontorschef, Örebro,	» 33 » ;

vid kontoret i Östersund

herr <i>Olsson, Per</i> , mejeridisponent, Östersund,	med 33 röster,
» <i>Olsson, O. P.</i> , affärschef, Östersund,	» 33 » ,
» <i>Pålsson, Olof</i> , hemmansägare, Söre, Lit,	» 33 » ,
» <i>Henriksson, Henrik</i> , d. y., disponent, Offne, Trångsviken,	» 33 » ;

suppleanter:*vid kontoret i Göteborg*

herr <i>Eneroth, Ture</i> , arrendator, Högen, Jonsered,	med 31 röster,
» <i>Carlbring, Einar</i> , disponent, Göteborg,	» 31 » ,
» <i>Fagerberg, J. A.</i> , spårvägskonduktör, Göteborg,	» 31 » ,
» <i>Andersson, Emil</i> , lantbrukare, Järnbrott,	» 31 » ;

vid kontoret i Malmö

herr <i>Mårtensson, Per</i> , lantbrukare, Pärup, Ö. Sallerup,	med 31 röster,
» <i>Hermansson, J. W.</i> , lagerbokhållare, Malmö,	» 31 » ,
» <i>Weibull, Alexander</i> , lantbrukare, Sofieholm, Kulladal,	» 31 » ,
» <i>Thomasson, G.</i> , lantbrukare, Hejdeholm, Hurva,	» 31 » ;

vid kontoret i Falun

herr <i>Maritz, Per</i> , kommunalordförande, Leksand,	med 31 röster,
» <i>Eriksson, Ollas E.</i> , f. d. riksdagsman, Fors station,	» 31 » ,
» <i>Ohlsén, Olof</i> , handlande, Orsa,	» 31 » ,
» <i>Minör, P. A.</i> , landstingsman, Falun,	» 31 » ;

vid kontoret i Gävle

herr <i>Berg, Fredrik</i> , direktör, Gävle,	med 31 röster,
» <i>Norell, J. A.</i> , fabrikör, Söderhamn,	» 31 » ,
» <i>Hellström, H.</i> , kapten, Gävle,	» 31 » ,
» <i>Carlsson, Pontus</i> , målaremästare, Gävle,	» 31 » ;

vid kontoret i Halmstad

herr <i>Persson, P.</i> , f. d. riksdagsman, Tofta,	med 31 röster,
» <i>Nilsson, C. L.</i> , landstingsman, Olofsbo, Falkenberg,	» 31 » ,
» <i>Andersson, Janne</i> , byggmästare, Falkenberg,	» 31 » ,
» <i>Lindblad, H. F.</i> , folkskollärare, Sibbarp,	» 31 » ;

vid kontoret i Härnösand

herr <i>Lidström, P.</i> , f. d. riksdagsman, Häxmon, Ådalsliden,	med 31 röster,
» <i>Carlsson, E.</i> , ekonomichef, Sollefteå,	» 31 » ,
» <i>Lindeborg, J.</i> , kamrer, Härnösand,	» 31 » ,
» <i>Bouvin, A.</i> , handlande, Sollefteå,	» 31 » ;

vid kontoret i Jönköping

herr <i>Karlsson, Anton</i> , järnarbetare, Jönköping,	med 31 röster,
» <i>Gelotte, B. E.</i> , f. d. riksdagsman, Tranås,	» 31 » ,
» <i>Svensson, Johan</i> , nämndeman, Fällinge, Smålandsstenar	» 31 » ,
» <i>Holstensson, Allan</i> , lantbrukare, Alfversjö, Eksjö,	» 31 » ;

vid kontoret i Kalmar

herr <i>Ander, E.</i> , lasarettssyssloman, Kalmar,	med 31 röster,
» <i>Jonsson, John W.</i> , landstingsman, Nybro,	» 31 » ,
» <i>Johnsson, G. L.</i> , f. d. riksdagsman, Kalmar,	» 31 » ,
» <i>Wirell, Emil</i> , sekreterare, Kalmar,	» 31 » ;

vid kontoret i Karlskrona

herr <i>Thorssell, Karl</i> , kamrerare, Ronneby,	med 31 röster,
» <i>Dahl, Aug.</i> , häradsdomare, Svängsta,	» 31 » ,
» <i>Klemedtson, Nils</i> , lantbrukare, Merserum,	» 31 » ,
» <i>Andersson, Anton</i> , kakelarbetare, Karlskrona,	» 31 » ;

vid kontoret i Karlstad

herr <i>Ferm, E. D.</i> , lantbrukare, Skäre,	med 31 röster,
» <i>Lennartsson, C. E. L.</i> , godsägare, Rotnäs, Ulfsby,	» 31 » ,
» <i>Flognfält, G.</i> , f. d. riksdagsman, Flogned,	» 31 » ,
» <i>Löfberg, Anders</i> , grosshandlare, Karlstad,	» 31 » ;

vid kontoret i Kristianstad

herr <i>Jeppsson, Emil</i> , landstingsman, Haraberga, Broby,	med 31 röster,
» <i>Olsson, Henrik</i> , landstingsman, Spjutstorp,	» 31 » ,
» <i>Sköld, H.</i> , folkskollärare, Kristianstad,	» 31 » ,
» <i>Berglund, Allan</i> , landstingskamrer, Kristianstad,	» 31 » ;

vid kontoret i Linköping

herr <i>Danckwardt-Lillieström, Gösta</i> , kassör, Linköping,	med 31 röster,
» <i>Hallendorff, Joh.</i> , f. d. landstingsman, Gerstorp, Linköping,	» 31 » ,
» <i>Johnsson, Robert</i> , överassistent, Linköping,	» 31 » ,
» <i>Sköld, Carl</i> , redaktör, Linköping,	» 31 » ;

vid kontoret i Luleå

herr <i>Johansson, G.</i> , stationsinspektör, Boden,	med 31 röster,
» <i>Lantz, E. P.</i> , landstingsman, Luleå,	» 31 » ,
» <i>Widlund, O.</i> , tapetserare, Luleå,	» 31 » ,
» <i>Wallin, Levi</i> , handlande, Boden,	» 31 » ;

vid kontoret i Mariestad

herr <i>Jacobsson, Mårten</i> , kontorist, Falköping,	med 31 röster,
» <i>Sundén, Carl</i> , lantbrukare, Hova,	» 31 » ,
» <i>Fredberg, G. M.</i> , fabrikör, Finnerödja,	» 31 » ,
» <i>Björk, Gotthard</i> , redaktör, Mariestad,	» 31 » ;

vid kontoret i Norrköping

herr <i>Ljungberg, A. J.</i> , förste lärare, Norrköping,	med 31 röster,
» <i>Frost, G. F.</i> , f. d. riksdagsman, Norrköping,	» 31 » ,
» <i>Cederstrand, Th.</i> , handlande, Norrköping,	» 31 » ,
» <i>Johansson, Fredrik</i> , hemmansägare, Vevlöf, Östra Husby,	» 31 » ;

vid kontoret i Nyköping

herr <i>Boman, Axel</i> , lantbrukare, Tystberga,	med 31 röster,
» <i>Hedin, Karl</i> , ingenjör, Kärrbo, Nyköping,	» 31 » ,
» <i>Larsson, Arvid</i> , murare, Katrineholm,	» 31 » ,
» <i>Berger, C. O.</i> , folkskollärare, Stigtomta	» 31 » ;

vid kontoret i Sundsvall

herr <i>Hedqvist, P. L.</i> , landstingsman, Fagervik,	med 31 röster,
» <i>Kahlin, E.</i> , fanjunkare, Sundsvall,	» 31 » ,
» <i>Ågren, Hugo</i> , förste bokförare, Kubikenborg,	» 31 » ,
» <i>Nilsson, B.</i> , lantbrukare, Skedvik, Attmar,	» 31 » ;

vid kontoret i Umeå

herr <i>Eriksson, E.</i> , f. d. riksdagsman, Böle,	med 31 röster,
» <i>Jonsson, P. L.</i> , hemmansägare, Sävar,	» 31 » ,
» <i>Jacobsson, U. R.</i> , landstingsman, Vilhelmina,	» 31 » ,
» <i>Grahnén, Alfr. A:son</i> , hemmansägare, Granö,	» 31 » ;

vid kontoret i Uppsala

herr <i>Elmroth, A. E.</i> , fjärdingsman, Tierp,	med 31 röster,
» <i>Eriksson, C. J.</i> , landstingsman, Rosenhill, Almunge,	» 31 » ,
» <i>Bengtsson, E.</i> , lantbrukare, Gunnarsbo, Lövsta bruk,	» 31 » ,
» <i>Thorsson, Ernst</i> , lantbrukare, Österberga, Rasbo,	» 31 » ;

vid kontoret i Visby

herr <i>Olofson, A. G.</i> , agronom, Visby,	med 31 röster,
» <i>Ahlsten, Johan</i> , landstingsman, Hemse,	» 31 » ,
» <i>Erlandsson, Th.</i> , f. d. folkskollärare, Fårösund,	» 31 » ,
» <i>Lingström, Aug.</i> , f. d. riksdagsman, Klintehamn,	» 31 » ;

vid kontoret i Vänersborg

herr <i>Kjerulf, E. A.</i> , godsägare, Vänersborg,	med 31 röster,
» <i>Lundgren, Anton</i> , poliskonstapel, Vänersborg,	» 31 » ,
» <i>Andrén, Anders</i> , handlande, Brålanda,	» 31 » ,
» <i>Samuelsson, Knut</i> , banmästare, Bohus,	» 31 » ;

vid kontoret i Västerås

herr <i>Pehrsson, Pehr</i> , direktör, Sala,	med 31 röster,
» <i>Sjöfält, Karl</i> , sekreterare, Västerås,	» 31 » ,
» <i>Anderson, Iwar</i> , kontorsbiträde, Arboga,	» 31 » ,
» <i>Fröier, Isidor</i> , folkskollärare, Västerås,	» 31 » ;

vid kontoret i Vaxjö

herr <i>Johansson, Karl</i> , nämndeman, Öja,	med 31 röster,
» <i>Mattsson, V.</i> , lantbrukare, Eneryda,	» 31 » ,
» <i>Sandstedt, Ernst</i> , nämndeman, Björkebråten, Ryd,	» 31 » ,
» <i>Gustafsson, Amandus</i> , järnarbetare, Vaxjö,	» 31 » ;

vid kontoret i Örebro

herr <i>Lindal, Gust.</i> , överbanmästare, Örebro,	med 31 röster,
» <i>Pettersson, Ivar</i> , f. d. riksdagsman, Rosta,	» 31 » ,
» <i>Jansson, G. L.</i> , nämndeman, Grythytted,	» 31 » ,
» <i>Linder, Hjalmar</i> , grosshandlare, Örebro,	» 31 » ;

vid kontoret i Östersund,

herr <i>Holm, Sigurd</i> , typograf, Östersund,	med 31 röster,
» <i>Lögdberg, J.</i> , hemmansägare, Genvalla,	» 31 » ,
» <i>Larsson, Ante</i> , hemmansägare, Kläppe, Östersund,	» 31 » ,
» <i>Annèr, Wilhelm</i> , redaktör, Östersund,	» 31 » ;

sedan ordningen mellan dem av suppleanterna, som erhållit lika antal röster, blivit genom lottning bestämd.

Joh. Nilsson.

Ola Jeppsson.

Edv. Björnsson.

Julius Hedvall.

Tillika beslöts, på framställning av herr talmannen, att protokollsutdrag härom skulle avgå till bankoutskottet med anmodan till utskottet att om valen låta underrätta ej mindre de valda än även fullmäktige i riksbanken samt vederbörande avdelningskontors styrelser.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 2 A, angående vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1930/1931 under riksstatsens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet; och

nr 18, angående vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för kapitalökning för budgetåret 1930/1931 i avseende å postverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

Företogs val av tjugofyra valmän för anställande av föreskrivna val av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit till valmän utsedda:

herr Abrahamsson	med 69 röster,
» Anderson, S. Erik,	» 69 » ,
» Boberg	» 69 » ,
» Bodin	» 69 » ,
» Bärge	» 69 » ,
» Frändén	» 69 » ,
» Hansson, Sigfrid,	» 69 » ,
» Johansson i Friggeråker	» 69 » ,
» Julin, J. H. Teodor,	» 69 » ,
» Kvarnzelius	» 69 » ,
» Leander	» 69 » ,
» Lindgren	» 69 » ,
» Löfvander	» 69 » ,
» Möller	» 69 » ,
» Nilsson i Kristianstad	» 69 » ,
» Olsson, Oscar,	» 69 » ,
» Pettersson	» 69 » ,
» Pålsson	» 69 » ,
» Sandler	» 69 » ,
» Sederholm	» 69 » ,
» Stendahl	» 69 » ,
» Svensson, Carl E.,	» 69 » ,
» Svensson, N. J. Martin,	» 69 » ,
» Thulin	» 69 » .

☞ Anställdes val av tio suppleanter för kammarens valmän för anställande av föreskrivna val av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit till suppleanter för kammarens ifrågavarande valmän utsedda:

herr Sandén	med 37 röster,
» Larson, V. Edward,	» 37 » ,
» Eriksson, Carl E.,	» 37 » ,
» Hansén	» 37 » ,
» Granath	» 37 » ,
» Tamm	» 37 » ,
» Clemedtson	» 37 » ,
» Sundberg	» 37 » ,
» Ström, Torsten E.,	» 37 » ,
» Andersson, Per,	» 37 » ,

sedan ordningen dem emellan blivit genom lottning bestämd.

Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 29, i anledning av kamrar-
nas skiljaktiga beslut i fråga om väckt förslag om beredande av medel till ett
nytt postångfartyg för trafik mellan fastlandet och Öland, godkändes den i
detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Herr statsrådet *Borell* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 107, angående anslag till fögderiförvaltningarna m. m.;

nr 109, angående bidrag och lån för ändrad organisation vid skyddshemmet
åkerbrukskolonien Hall;

nr 110, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen
den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i
riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 112, angående understöd av regelbunden luftfart m. m.; samt

nr 113, angående godkännande av avtal mellan kronan och Jönköpings stad
om byte av viss mark i nämnda stad.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nedläggande av
statsbanedelen Dagarn—Hultebo m. m.;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för kanal-
lotsarna vid Trollhätte kanal från skyldighet att återbära andel i vissa för
mycket uppburna lotspenningar; samt

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatta åtgärder
för främjande av sparsamhet bland skolungdomen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 6, i anledning av väckta
motioner angående ändrade grunder för beskattningen av automobiltrafiken.

Till bevillningsutskottets behandling hade hänvisats följande tre inom andra
kammaren väckta motioner, avseende ändrade bestämmelser i fråga om beskatt-
ningen av automobiltrafiken, nämligen

Om ändrade
grunder för
beskattningen
av automobil-
trafiken.

- 1) motionen nr 25, av herr *Andersson* i Rasjön m. fl.,
- 2) motionen nr 53, av herr *Andersson* i Dunker m. fl., och
- 3) motionen nr 54, av herr *Andersson* i Dunker m. fl.

*Om ändrade
grunder för
beskattningen
av automobil-
trafiken.*

(Forts.)

De förevarande motionerna avsågo överflyttande av skattebördan i viss utsträckning från fordonen till de för deras framdrivande nödvändiga förbrukningsartiklarna, nämligen gummiringar och bränsle. Motionärernas förslag skilde sig därutinnan, att i den av herr *Andersson* i Rasjön m. fl. väckta motionen, som utmynnade i en hemställan om utredning, förordats höjning av såväl ringskatten som skatten å bränslet, medan av övriga motionärer föreslagits höjning allenast av skatten å bränslet.

Utskottet hade i det nu föreliggande betänkandet på anförda skäl hemställt, att förevarande motioner II:25 av herr *Andersson* i Rasjön m. fl., angående ändrade grunder för beskattningen av motortrafiken, II:53 av herr *Andersson* i Dunker m. fl., om sänkning av skatten för vissa automobiler, och II:54 av herr *Andersson* i Dunker m. fl., om höjning av skatten å bensin och motorsprit, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Reservation hade avgivits av, utom annan, herrar *Bergman*, *Leander* och *Hamrin*, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava den ändrade lydelse, reservationen visade.

Herr *Leander*: Herr talman! Såsom synes, är det tre ledamöter av utskottet, vilka visserligen instämt i utskottets hemställan om avslag å de väckta motionerna, men som beträffande motiveringen i viss mån avvika från den av utskottet presterade motiveringen. För min del skulle jag knappast aktat nödigt att gå fram med egen motivering, om icke någonting hade inträffat. Vi få snart till behandling ett annat betänkande av bevillningsutskottet, nr 8, där ett uttalande av fjolårets bevillningsutskott säkerligen varit bestämmande för flera av dem, som kommit att tillhöra utskottsmajoriteten. Andra inom utskottet ha däremot icke kunnat inlägga samma betydelse som dessa i utskottets fjolårsyttrande, såsom vi nog snart lära få höra.

Emellertid synes man nu ha börjat strängt nagelfara vad bevillningsutskottet tidigare skrivit och yttrat och väga de begagnade uttrycken på guldväg. Därin ligger ju för all del ingenting ont, men det har föranlett oss reservanter att ådagalägga stor försiktighet, så att vi icke genom våra uttalanden binda oss för framtiden. Vi hålla nämligen före, att utskottet i sin motivering intagit en något för kylig och oförstående ståndpunkt gent emot de av motionärerna gjorda framställningarna.

Då med automobilbeskattningen avsetts att av ägarna till motorfordonen uttaga den merkostnad för vägväsendet, som fordonen förorsaka, och då i anslutning därtill skatten bör beräknas i förhållande till den vägförstöring, som varje fordon kan antagas utöva, kan man icke tycka annat, än att det ligger en viss rättvisa i, att hänsyn toges till de faktorer, som äro bestämmande för själva vägslitningen, nämligen den tillryggalagda vägsträckan. Sett från den sidan, borde den bil, som mesta tiden står inne i garage, i skattehänseende komma lindrigare undan än den, som dagligen och stundligen sliter vägarna. Kanske kommer därför kravet på ändrade grunder för automobilbeskattningen att växa sig allt starkare, tills det vinner gehör.

Hur än därmed kan gå i framtiden, säkert är, att tiden icke för närvarande är inne för någon förändring. Verkningarna av den obligatoriska trafikförsäkringen, som motionärerna åberopat såsom ett av skälen för sina yrkanden, ha ännu ej hunnit visa sig, och dessutom tillkommer ett nytt skäl för frågans ställande på framtiden. Vi reservanter ha i korthet pekat på detta skäl. Om

Om ändrade
grunder för
beskattningen
av automobil-
trafiken.

(Forts.)

ett eller annat år användes måhända icke längre bensin eller motorsprit för att driva motorerna utan ett annat ämne. Under sista tiden ha ju som bekant här i landet gjorts omfattande försök med av träkolsgas drivna motorer, vilka försök lära ha utfallit gynnsamt. Det torde visserligen ännu dröja någon tid, innan denna gas erhåller någon större användning, då motorerna ännu ej konstruerats för detta ändamål, men av allt att döma kommer detta bränsle att arbeta sig fram och slå igenom. Kommer dylik gas mera allmänt i bruk, blir det naturligtvis en nödvändighet att omlägga grunderna för automobilbeskattningen. Vi reserverar stanna emellertid i likhet med utskottet tills vidare på status quo, men vi ha genom vårt uttalande velat ha fria händer att röra på oss, om och när det kan visa sig erforderligt.

Herr talman! Jag har intet yrkande att framställa.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad utskottet i förevarande betänkande hemställt.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av ett mellan Sverige och Persien slutet bosättnings-, handels- och sjöfartsavtal, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 8, i anledning av väckt motion om fortsatt giltighet för förordningen om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor m. fl. lyxvaror.

I en inom andra kammaren av fru *Nordgren* väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 56, hade hemställts, att riksdagen måtte besluta, att förordningen av den 17 maj 1923 (nr 113) om särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor m. fl. lyxvaror, med 1929 års ändring, måtte förlänas fortsatt giltighet till den 30 juni 1931.

Utskottet hade i det nu föredragna betänkandet på återopade grunder hemställt, att motionen II: 56 av fru *Nordgren*, om fortsatt giltighet av förordningen om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Reservationer hade anförts

1) av herrar *Bärg*, *Bergman*, *Leander*, *Hamrin*, *Nilsson* i Hörby, *Aström*, *Olsson* i Gävle, *Heiding* och *Werner*, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava den ändrade lydelse, som i reservationen angivits, samt att utskottet bort hemställa, att riksdagen måtte, med bifall till motionen II: 56 av fru *Nordgren*, besluta, att förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror skulle, 19 § med ändrad lydelse enligt förordning den 5 april 1929 (nr 52), äga fortsatt tillämpning till och med den 30 juni 1931;

2) av herrar *Björnsson* och *Lövgren* i Nyborg, som likväl ej antytt sin åsikt.

Herr **Bergman**: Herr talman! Man tycks vilja anse konstaterat, att föregående års bevillningsutskott uttalat sig för denna lyxbeskattnings avskaffande. Först och främst vill jag för egen del anmärka, att jag icke deltagit i 1929 års utskotts uttalande, och jag känner mig således icke bunden av vad där står. Men för det andra: om man uppmärksamt läser detta uttalande, lär

man väl knappast kunna säga, att bevillningsutskottet då ställde sig på alldeles samma ståndpunkt, som Kungl. Maj:t nu intagit.

Det står i 1929 års bevillningsutskotts betänkande efter en redogörelse för frågans innebörd: »Vid nu angivna förhållanden har inom bevillningsutskottet vid behandlingen av den föreliggande propositionen ifrågasatts, huruvida icke tiden nu vore inne att uppgiva det genom den ifrågavarande beskattningen gjorda försöket att beskatta ett visst slag av lyxkonsumtion.» Det står icke, att utskottets majoritet var av den mening, att så borde ske, utan det står, att det har »ifrågasatts» — det kan vara av en eller av flera personer. Och sedan säger utskottet: »Bevillningsutskottet har emellertid ansett de sålunda åberopade skälen icke böra vara avgörande, då det gäller ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag om bibehållande av en lyxbeskattning, om vilkens principiella berättigande ingen meningsskiljaktighet torde råda.» Om man alltså noggrant läser detta betänkande, kan man knappast komma till något annat resultat, än att bevillningsutskottet ställde sig principiellt emot upphävandet av denna lyxbeskattning, ehuru det visserligen medgavs, att det fanns skäl, som kunde anses tala för det ifrågasatta upphävandet. Jag kan således ej anse 1930 års utskottsmajoritetens resonemang i den punkten vara övertygande.

Vad själva saken beträffar, instämmer jag helt och hållet, när 1929 års bevillningsutskott säger, att det icke torde råda någon meningsskiljaktighet om det principiellt berättigade i att bibehålla en sådan lyxbeskattning som den här ifrågavarande. De som motsätta sig alla tullar, av vad slag det vara må, måste naturligtvis också underkänna en tull i detta fall, men annars torde väl den allmänna uppfattningen vara, att rena lyxtullar icke innebära något, som man vare sig ur demokratisk synpunkt eller av andra socialpolitiska skäl bör motsätta sig.

Jag tycker således, i anslutning till det principuttalande, som 1929 års bevillningsutskott ändå gjorde, att man måste komma till det resultat, att fru Nordgrens motion är mycket befogad. Denna sak har visserligen icke någon stor finansiell betydelse. Det är ungefär 80,000 kronor, som denna skatt har inbringat staten under år 1929, men det är i alla fall pengar, för vilka staten säkert har användning, och det är en ökning, om man jämför med närmast föregående år, då samma skatt inbringade omkring 63,000 kronor. Man kan ej heller säga, att kontrollkostnaden går till så mycket, att det icke lönar sig att ta upp skatten, ty denna kostnad har belöpt sig till endast c:a 10,800 kronor. Allt som allt förefaller det icke föreligga någon giltig anledning att upphäva denna lyxbeskattning.

Jag ber således att få yrka bifall till herr Bärge m. fl:s reservation.

Herr statsrådet **Dahl**: Herr talman! Det förevarande utskottsutlåtandet avser ej någon proposition, utan det behandlar en motion, som riktar sig, visserligen icke mot en positiv åtgärd från regeringens sida, men mot en underlåtenhet från finansdepartementet. Det är kanske därför icke ur vägen, att man från regeringens sida får frågan något belyst.

Till en början ber jag då att i motsats till den föregående ärade talaren få hävda den uppfattningen, att i själva verket chefen för finansdepartementet ej har gjort något annat än effektuerat det direktiv, som riksdagen givit. Jag kan nämligen ej läsa bevillningsutskottets utlåtande förlidet år på det sätt, herr Bergman gör. Det är visserligen sant, att utskottet hävdade det principiellt berättigade i denna beskattning, men lika uppenbart är väl, att uti den sista delen av det första stycket utskottet ger uttryck åt den tanken, att denna beskattning är behäftad med sådana olägenheter, att den icke skäligen borde kvarstå. Eljest kan jag verkligen ej fatta avsikten med detta uttalande, och jag tror, att utskottet har alldeles rätt i den mening, åt vilken ut-

*Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.*
(Forts.)

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.
(Forts.)

skottet ger uttryck. Även om man såsom utskottet, herr Bergman och jag anser, att denna skatt i och för sig har principiellt berättigande såsom varande just, som herr Bergman riktigt betonade, en lyxbeskattning, följer icke därav, att man bör bibehålla den. Jag tror, att vi kunna vara ense om, att man skall söka i görligaste mån anordna varje skatt så, att den på sitt särskilda område träffar rättvist. Men det har visat sig beträffande denna särskilda skatt, att detta är nära nog omöjligt, såvitt jag kunnat finna, och utskottet tyckes också vara alldeles enigt i den punkten, att det icke varit möjligt att här finna någon kontrollanordning, som är tillfredsställande. Såväl när det gäller resandes införande av smycken utifrån som när det gäller den, som var och en vet, ganska vidsträckt florerande handeln under hand, är det icke görligt att genomföra denna beskattning. Däremot träffas den lojala handeln alldeles klart av denna beskattningsform. Härigenom får man således en obillig anordning av hela beskattningen. De, som köpa i den lojala handeln, få betala skatt, men de, som resa ut eller köpa sina smycken av kringvandrande handlade, slippa undan. Det är detta som verkar stötande. Men det är ej nog därmed. Man råkar ut för orättvisor även på andra sätt. De lojala handlandena se sin omsättning minskad till fromma för de illojala.

Jag är således för min del övertygad om, att när man närmare överväger denna sak, kommer man till det resultatet, att man här tidigare stått inför ett trängande behov att skaffa staten inkomster, men då det icke har visat sig möjligt att åstadkomma en effektiv kontroll, har man funnit sig böra övergiva denna beskattning. Jag har därför icke tagit upp förslaget om fortsatt giltighet av denna stämpelskatt, och jag tror, att riksdagen handlar riktigt, om riksdagen följer den mening, som av bevillningsutskottet här uttalas.

Herr Nilsson, Johan, i Kristianstad: Herr talman! Det är ju så, att någon principiell meningsskiljaktighet om, att man skulle kunna beskatta dessa lyxvaror, icke råder inom bevillningsutskottet, men anledningen till, att det blivit meningsskiljaktighet om denna skatts vara eller icke vara, har varit den, att det ansetts av utskottsmajoriteten, att denna skatt ger så obetydlig inkomst, att man icke tyckt den vara något, som man behöver dragas med längre. Denna uppfattning har funnits inom utskottet under åtskilliga år. Meningarna ha varit delade, men för var gång skatten varit på tal, har majoriteten varit för, att denna beskattning skulle fortsättas.

Nu är det så, att skatten icke är av något gammalt dato. Den får betraktas som en kristidsföreteelse, och vi bruka ju söka avveckla sådana så mycket som möjligt. Tiden borde väl då vara inne för att avbördas oss den lilla barlast från kristiden, som vi ha i denna beskattning.. Det var så, att Kungl. Maj:t tidigare en gång hade underlåtit att lägga fram proposition i detta ärende. Det var icke en högerregering då utan en annan regering, och det var nog också med anledning av ett uttalande, som gjorts från bevillningsutskottets sida. Då väcktes emellertid en motion om, att skatten skulle bibehållas. Förra året var man alldeles ense i bevillningsutskottet om, att man borde giva en antydan till Kungl. Maj:t om, att skatten icke borde fortsätta. Man ville dock icke gå emot den kungl. propositionen förra året, eftersom den var framlagd, men den, som vill läsa utskottets betänkande på ett riktigt sätt, kan nog ej tolka det på annat sätt än Kungl. Maj:t gjort, nämligen så, att proposition icke borde läggas fram till ett kommande år.

Jag kan icke underlåta att säga, att man är litet grand generad på utskottets vägnar över den förändrade ståndpunkt, som en så pass stor minoritet av utskottet intagit från föregående år till i år. Man bör ju litet grand veta vad man säger från det ena året till det andra. Herr Leander, som är en

mycket samvetsgrann man — ja, jag vill icke säga annat om herr Bergman heller — har sökt skylla ifrån sig i det uttalande, som han gjorde vid behandlingen av ett föregående betänkande. Jag förmodar, att det var därför, att han är litet generad av att behöva lägga sig i det ärende, som vi nu ha framför oss.

Skatten har ju icke givit större inkomst än högst 80,000 kronor, och kontrollkostnaderna uppgå ju till ganska betydande belopp. Därtill kommer en del andra kostnader, som vila på postverket, stämpelanskaffning och dylikt, som man ej har någon egentlig beräkning på, så att nettoinkomsten av denna skatt, när man tager i betraktande, att det är en statskatt, är synnerligen obetydlig.

Vidare är det så, att man har en bestämd känsla av, att dessa föremål, som det här gäller att beskatta, äro ytterligt svåra att kontrollera, så att man befarar, att olagligheter i mycket stor utsträckning äga rum med anledning av att denna beskattning finnes till. Det är ju alldeles tydligt, att om handeln går olagliga vägar, så går den förbi den lojala handeln, och därigenom mister statsverket kanske icke så obetydliga skatter, som skulle kommit in på grund av de lojala affärsmännens omsättning.

Det förefaller mig, att första kammaren icke har någon anledning att här intaga samma ställning, som reservanterna i bevillningsutskottet ha gjort, utan att man bör vidhålla den uppfattning, som man gav så tydligt uttryck åt vid föregående riksdag.

Jag ber få yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Björnsson: Herr talman! Under detta utskottsutlåtande förekommer mitt namn i samband med en blank reservation. Denna reservation har tyvärr blivit blank på grund av missförstånd. Det är icke meningen, att den gäller beslutet — jag har nämligen biträtt utskottsmajoritetens mening — utan den är avsedd att gälla endast motiveringen.

Alla äro överens om, att en skatt sådan som denna är principiellt berättigad, och det är endast därför, att man kan göra allvarliga praktiska invändningar emot den, som man inte kan reflektera på den. Jag tycker emellertid, att utskottet har tillmätt dessa praktiska invändningar mot skatten något för stor betydelse. Det, som efter min mening är det viktigaste, är kanske inte dessa underslev, vilka man ju som bekant knappast kan undgå vid någon skatteform av detta slag, utan det är den omständigheten, att man får sätta i gång ett alldeles särskilt uppbördsverk eller en särskild uppbördsorganisation för denna till beloppet mycket obetydliga skatt.

Det, som för mig emellertid varit det viktigaste skälet, är av principiell beskaffenhet.

Jag deltog i utskottsbehandlingen av detta ärende i fjol och hade själv, då jag hörde den motivering, som nu finnes återgiven på sidan 2 i utskottets utlåtande, den bestämda uppfattningen att utskottet sade till Kungl. Maj:t ungefär så här: Vi skulle inte ha befattat oss vidare med denna skatteform, om det inte varit så, att Kungl. Maj:t kommit med den; vi hoppas därför att en proposition av detta innehåll ett kommande år uteblir. Personligen lade jag in just denna betydelse i det, som då skrevs, och jag kan ju säga, att jag hade också den känslan, att det kunde vara onödigt att skriva på det sättet och sålunda binda sig, men jag kom mig icke för att då reservera mig, och eftersom jag icke gjorde det, anser jag mig icke kunna nu i år, när proposition i ämnet uteblir, genast vara beredd att på grund av en motion rösta för ett förslag, som är så pass svagt, som detta i alla fall i praktiken är.

Det är möjligt, att andra kunna läsa utskottsutlåtandet i fjol på annat sätt, men jag kan det icke. Det skulle för mig vara huvudskälet men det har icke

Ang. stämpelavgiften för pärlor m. fl. lyxvaror.
(Forts.)

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.
(Forts.)

kommit fram i utskottets motivering så starkt, som jag önskar, och därför har jag velat säga det nu, och yrkar till slut bifall i utskottets hemställan.

Herr Leander: Herr talman! Jag lär väl icke kunna undgå att yttra mig även i detta ärende, sedan utskottets ärade ordförande särskilt apostroferat mig. Nu skall jag icke taga upp någon diskussion med honom eller med herr Björnsson om innebörden av utskottsutlåtandet förlidet år. Det ha vi diskuterat inom bevillningsutskottet, utan att vi kommit till någon enighet, ty var och en har därom haft sin mening. Därför är det icke skäl att fortsätta den diskussionen här.

Det är emellertid nu inte glansen av de här pärlorna och diamanterna, som sticker oss reservanter i ögonen eller retar upp vårt sinne, så att vi därför önska, att denna beskattning skall bibehållas, och inte heller är anledningen därtill någon avundsjuka gent emot dem, som ha råd att förskaffa sig och att bära dessa dyrgripar. Vi tycka i allt fall, att när de nu ha råd att förvärva sig sådana, kunna de gärna erlægga en extra skatt därför. Ja, man kanske rent av kan tänka, att de värdera sina lyxartiklar ännu mer, om de få betala en särskild skatt för dem, ty det skall väl då vara bevis för ägarna på, att de äro äkta.

Nu erkänner ju utskottet och alla att det i principiellt hänseende inte finns något att anmärka mot denna lyxskatts berättigande. Men det, som är principiellt riktigt, skall man väl ändå söka genomföra, såvida inte alltför stora hinder resa sig i vägen. Här är det likväl icke fråga om att införa en ny förordning, utan man vill avskaffa en förordning, som har existerat i ett årtionde. Den kan icke hjälpas, att jag verkligen tycker, att tidpunkten att just nu avskaffa den är mycket illa vald. Man ropar den ena dagen efter den andra på tullar och på förhöjning av tullar på livsförnödenheter och annat, men i samma drag är man färdig att avskaffa en lyxbeskattning. Det skall väl ändå vara litet logiskt tänkande och handlande även ifrån riksdagens sida.

Nu säger man emellertid, att det förekommer så mycket smuggling till riket av sådana här lyxföremål. Jag tror visst, att det förekommer, men det kanske ändå icke äger rum i samma omfattning, som herrarna här påstå. Utskottets ärade ordförande sade, att man befarade, att smuggling ägde rum, men han hade icke bevis för, att den sker i så stor utsträckning, som man vill göra gällande. Skulle man avskaffa alla förordningar, som överträdas, så undrar jag, hur många vi då finge kvar. Det yttrades här i kammaren för några dagar sedan, att om man ville avskaffa inbrotten, hade man endast att taga bort alla lås, och jag tycker verkligen, att i detta utskottsbetänkande ligger just en sådan tanke, nämligen att man skall avskaffa denna förordning, bara därför att den överträdes. Man vill försöka göra dessa människor, som möjligen smuggla i strid med denna förordning, till ärliga människor därigenom, att man avskaffar förordningen. Jag säger ännu en gång: Skulle man resonera på det sättet rörande t. ex. sprit och tobak, siden, silke och fickur och allt sådant, som smugglas, så finge vi nog ändra om våra förordningar i ganska stor utsträckning och avskaffa tullarna på en hel del saker. Man får väl i detta såväl som i andra fall se till, att förordningen verkligen efterleves i möjligaste grad.

Så har det sagts här, att denna skatt giver staten en så liten inkomst, endast omkring 60,000 kronor netto om året. Ja, ibland äro 60,000 en ganska stor summa, och en annan gång är det bara en bagatell. Man tager icke hänsyn till själva beloppet egentligen, utan det beror på vad det gäller. Får man det blott, som man vill ha det, offrar man gladeligen 60,000 kronor. Är det något, som man icke intresserar sig för eller som man icke tycker om, är 1,000 kronor redan en ganska ansevärd summa. När vi skola uppgöra statsregleringen i år, kan det kanske vara bra att ha dessa 60,000 kronor, ty det finns alltid något håll att stoppa in dem i.

Det gives alltså, enligt min mening, icke något skäl för att just nu avskaffa denna förordning, och när nu ett förslag är väckt om, att den skall bibehållas i fortsättningen, kan jag för min del icke göra annat än biträda detta förslag, och jag ber därför att få yrka bifall till herrar Bärags m. fl:s reservation.

Ang. stämpelavgiften för pärlor m. fl. lyxvaror.
(Forts.)

Herr Bergman: Herr talman! Jag trodde knappast att det skulle uppstå någon mera ingående debatt i denna fråga. Då så emellertid tycks bliva fallet, får jag väl taga upp den till litet mer detaljerad behandling. Det är tre huvudsynpunkter, som man har lagt på frågan, dels den finansiella, dels den skattek tekniska och slutligen den politiskt-psykologiska synpunkten, d. v. s. hur ett slopande av tullen kommer att verka på den allmänna opinionen.

Vad först beträffar den finansiella synpunkten, har det gjorts gällande, att inkomsten av denna tull för statens del är så obetydlig, att den icke skulle spela någon roll, och det var den uppfattningen, som bland annat i viss mån kom till uttryck i bevillningsutskottets uttalande förra året, när det heter: »Då den vunna erfarenheten visat, att stämpelavgiften i fråga icke tillför statsverket någon större inkomst, och det numera får anses uppenbart, att beskattningen i själva verket knappast kan komma att fylla någon statsfinansiell uppgift» etc. Ja, detta kunde man förra året måhända med något fog säga inför de siffror, som statistiken då uppvisade. Då förelågo nämligen följande siffror: för 1926 hade skatten inbragt 75,000 kronor, år 1927 sjönk den till 72,000 kronor och år 1928 sjönk den ytterligare, till 63,000 kronor — den sista siffran, som då förelåg. Dessa siffror visade alltså en sjunkande kurva, som tycktes tyda på att det snart nog kanske icke skulle löna sig att behålla denna skatt. Förordningen kringgås, sade man, det blir ingenting nämnvärt som kommer in, och då kan man lika gärna avskaffa denna beskattning. Man förstår detta resonemang inför sådana siffror. Men nu ha vi siffran för år 1929, och den går upp till 80,000 kronor. Det är en betydande ökning detta: från 63,000 till 80,000 kronor, och den betyder väl, att svenska folket antingen blivit åtskilliga procent ärligare under år 1929 eller kanske blivit något förmögnare, möjligen bägge delarna, vilket ju icke är annat än glädjande. Man har således icke samma skäl nu som möjligen i fjol att säga, att saken är så alldeles finansiellt obetydlig. Det var den finansiella synpunkten.

Man säger också, att det skattetekniskt sett skulle vara svårt att handskas med denna skatt. Man måste arrangera en särskild kontrollapparat, heter det. Ja, det har ju lagts ut ungefär 11,000 kronor för kontrollen, det är sant, men på dessa 11,000 kronor har man fått in 80,000 kronor. Om man ger ut 11,000 kronor för att få en inkomst av 80,000 kronor, kan man väl ändå inte säga, att det är någon så synnerligen dålig affär. Staten har, tyvärr, gjort och gör ärligen många sämre affärer. Eftersom siffran nu är så starkt i stigande, kanske det kan hända, att dessa 80,000 kronor komma att visa ytterligare ökning ett annat år. Därför bör man väl åtminstone vänta ett år och se, om den stigande kurvan håller i sig. För övrigt, om man skulle ur skatteteknisk synpunkt avskaffa allting, som man tycker har tekniska kontrollsvårigheter, skulle man givetvis få avskaffa många skatterubriker. Under krigstiden företogs, som man vet, kroppsvisitation, man klädde av människorna för att förvissa sig om att ingenting smugglades in, men det är väl ingen nu, som yrkar på något sådant. Givetvis kan därför den resande ha ett och annat i fickorna, som undgår tullen, men man yrkar ju ändå inte på avskaffande av andra sådana tullar, i avseende på vilka kringgående på det sättet kan ske. Varför då just i detta fall?

Så kommer jag till den psykologiska synpunkten, och den är kanske den i själva verket viktigaste. Det bleve ju, som herr Leander redan mycket riktigt påpekat, ett tacksamt ämne för reflexioner hos den stora allmänheten, om man finge se riksdagen fördyra brödfödan och andra livsförnödenheter — som även

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.
(Forts.)

de fattigaste måste ha och som de få betala för i proportionsvis större utsträckning än de rika, särskilt om deras familjer äro stora — och om samma riksdag beslöte avskaffa en alldeles typisk lyxbeskattning på pärlor och ädelstenar. Att göra något sådant vore en politisk dumhet, som ingalunda är att tillråda med hänsyn till den psykologiska verkan det skulle komma att få.

Jag vidhåller mitt yrkande om bifall till reservationen.

Herr Rosén: Herr talman! De skäl, som herr finansministern och bevillningsutskottets ärade ordförande anfört, hava, såvitt jag erinrat mig, återopats varje år, sedan denna skatt infördes. Det har nämligen rests motstånd mot den varje gång detta ärende förekommit i kamrarna. Riksdagen har emellertid, trots det att bevillningsutskottet vid ett par tidigare tillfällen intagit samma ståndpunkt som nu, inte följt utskottet.

De olägenheter av denna beskattning, som påvisats mycket starkt i utskottets utlåtande, ja, kanske till och med något för starkt, äro väl ändå av den beskaffenheten, att man i vanliga fall icke brukar avhjälpa dem på det sättet, att man tager bort skatten, utan man försöker ordna den saken på annat sätt. De 80,000 kronor, som denna skatt gav i fjol, äro ju icke något stort belopp, men då man ser i huvudtitlarna, att statsfinansiella skäl föranlett departementschefer att pruta några hundralappar här och där, så undrar jag, om det ändå icke kan vara bra att ha dessa 80,000 kronor. Jag har åtminstone ett starkt intryck däraf.

Det har här alldeles nyss av herr Bergman påpekats, hur mycket denna skatt har givit under de senaste sex åren. Däraf framgår, att inkomsten av skatten aldrig har varit så hög som nu. Jag undrar, om det då just nu är den rätta tidpunkten att avskaffa skatten. Inkomsten av skatten har under år 1929 ökat med över 30 procent av 1928 års siffra. Är det många av våra statsinkomster, som öka med över 30 procent på ett år? Och jag skulle vilja fråga: Är det lämpligt, att man i något enda fall avskaffar en dylik skatt, just när den företer en så stark uppgång och då det för övrigt inte är något ont med den?

Jag har också den uppfattningen, att det skulle göra ett mycket egendomligt intryck utåt, om man toge bort skatten på lyxvaror vid samma riksdag, då man använder alla medel för att få till stånd en höjning av tullarna på mjöl och socker. Jag tror inte, att det är en politik, som kommer att förstås ute i landet.

Jag hemställer, herr talman, om bifall till reservationen.

Herr Nilsson, Johan, i Kristianstad: Herr talman! De ärade talare, som här ha yrkat bifall till reservanternas förslag, hava rört sig med siffran 80,000 kronor, som ju är bruttoinkomsten av skatten enligt uppgift för år 1929. Men såsom tidigare har påpekats — det framgår ju också av utskotts-betänkandet — avgår härifrån kostnaden för arvoden till de tillsyningsmän, vilka utöva kontroll över stämpelavgiftens behöriga utgörande. Dessa arvoden belöpa sig till 10,800 kronor. Härtill komma resekostnads- och traktementsersättningar, som naturligtvis uppgå till åtminstone något belopp. Som jag tidigare nämnde, tillkommer vidare en del andra kostnader för stämpelarnas tryckning och dylikt. Man vet ju inte heller, hur mycket staten går miste om i form av minskad beskattning från den lojala handeln, därest det är så, som man befarar, att en hel del av omsättningen av ifrågavarande varor går illojala vägar. Jag menar därför, att man inte skall taga de belopp, som här angivas såsom inkomst av skatten — 60,000, 70,000 eller 80,000 kronor — för kontanta såsom nettoinkomst för statskassan. Man har inom bevillningsutskottet en känsla av, att det belopp, som man i verkligheten får

såsom inkomst av skatten, är mycket minimalt och att det är alltför obetydligt, för att man bör ha denna skatteform att dragas med i fortsättningen.

Vad beträffar det psykologiska intrycket utåt av skattens upphävande, bör väl inte riksdagen taga hänsyn till något dylikt, när det inte gäller större frågor än denna. Det lär väl näppeligen kunna göra något. Vi ha ju inom utskottet talat litet om, att detta skulle kunna utnyttjas och att man från vissa håll skulle kunna få ett fördelaktigt agitationsämne i och med det, att vi hava varit med om att taga bort skatten på pärlor, när vi samtidigt vilja höja tullarna på livsförnödenheter. Jag tycker dock, att det skulle vara något genant, när man har kännedom om, vilken obetydlighet det här gäller. Det är ju inte heller här fråga om, att livsmedelspriserna genom ökade tullar skola höjas till några oskäligen belopp, utan frågan gäller ju, att man skall bereda möjlighet för dem, som producera livsmedel att leva på en anständig nivå. Det är ju så, denna fråga ligger till här i landet för närvarande. Jag tror sålunda, att man bör bortse från detta argument, och jag kan inte finna annat, än att utskottet haft fog för att vidhålla den uppfattning, som utskottet hade förra året. Jag vädjar därför till kammaren att biträda denna uppfattning och godkänna utskottets hemställan.

Ang. stämpelavgiften för pärlor m. fl. lyxvaror.
(Forts.)

Herr Åström: Herr talman! Jag är ytterst ledsen för att bevillningsutskottets högt värderade ordförande känner sig generad för reservanternas, men jag är å andra sidan synnerligen glad över, att den känslan icke behöver vara ömsesidig.

Jag tänker inte förlänga debatten med någon granskning av utskottets uttalande, men jag skall be att få hänvisa till en omständighet, som ändå kan gälla något, och borde ha gällt något även för finansministern, som i detta fall visat sig så utomordentligt känslig för en utskottsmotivering. Vid frågans behandling föregående års riksdag förekom här ingen debatt. Utskottets hemställan bifölls enhälligt. I andra kammaren förekom däremot en kortare debatt. Därvid fastslog talarna från utskottsmajoriteten, att man icke, som redan då från några håll gjordes gällande, i motiveringen finge inlägga den meningen, att skatten för framtiden borde upphöra. Det bör vara ursäktligt, om de, som voro med om utskottsbehandlingen av denna fråga vid fjolårets riksdag, icke fäste alltför stort avseende vid själva motiveringen. Det var kanske från en del håll en eftergift i ett svagt ögonblick gentemot högern, där man alltid varit motståndare till denna skatt. Herr Lithander har under de gångna tio åren kämpat som ett lejon mot denna skatt, och han fick den gången en medreservant med sig. Man lät kanske i motiveringen någon vändning komma med, som otvivelaktigt kan tolkas på det sätt, som herr Björnsson gjort, men som å andra sidan icke behöves och absolut icke var avsedd att tolkas så. Då detta tydligt och klart, åtminstone i den ena kammaren, sades ifrån och då riksdagens andra kammare också utan votering biföll fjolårets hemställan, ber jag, herr talman, att få yrka bifall till reservationen.

Häri instämde herrar *Åkerman* och *Östergren*.

Herr Rosén: Bevillningsutskottets ordförande fäste uppmärksamheten på den utgift av 10,000 kronor, som denna skatt är förenad med. Ja, så är det på nästan alla områden. Tullen ger stora inkomster, men den medför också rätt stora utgifter. Maltskatten, för att taga den som exempel, ger ju också en hel del, men då jag för några år sedan hade anledning att inom ett distrikt undersöka inkomster och utgifter å nämnda titel, fann jag, att kontrollkostnaderna där voro större än inkomsterna av maltskatten. Det finns alltså sämre affärer än den här föreliggande.

Ang. stämpel-
avgiften för
pärlor m. fl.
lyxvaror.
(Forts.)

Sedan överläggningen förklarats härmed slutad, gjorde herr talmannen jämlikt därunder förekomna yrkanden propositioner, först på bifall till vad utskottet i det nu ifrågakvarande betänkandet hemställt samt vidare på antagande av det förslag, som innefattades i den av herr Bårg m. fl. vid betänkandet avgivna reservationen; och förklarade herr talmannen, efter att hava upprepat propositionen på bifall till utskottets hemställan, sig anse denna proposition vara med övervägande ja besvarad.

Herrar *Bergman* och *Leander* begärde votering, i anledning varav uppsattes samt efter given varsel upplästes och godkändes en så lydande omröstningsproposition:

Den, som bifaller vad bevillningsutskottet hemställt i sitt betänkande nr 8, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, antages det förslag, som innefattas i den av herr Bårg m. fl. vid betänkandet avgivna reservationen.

Sedan kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen efter förnyad uppläsning anslagits, verkställdes till en början omröstning på det sätt, att efter särskilda uppmaningar av herr talmannen först de ledamöter, som ville rösta för ja-propositionen, och därefter de ledamöter, som ville rösta för nej-propositionen, reste sig från sina platser.

Då herr talmannen fann tvekan kunna råda angående omröstningens resultat, verkställdes härefter votering medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 32;

Nej — 51.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner hänvisades dessa, nr 105, 107, 109, 112 och 113 till statsutskottet samt nr 110 till behandling av lagutskott.

Herr *Thorberg* väckte en motion, nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande rörande vissa av den internationella arbetarorganisationens konferens år 1929 fattade beslut.

Motionen hänvisades till behandling av lagutskott.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 47, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag ur Ovanåkers pastorats avlöningsfond till restaurering av Ovanåkers församlings kyrka m. m.

Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av nionde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 49, i anledning av väckt motion angående åtgärder till stödjande av fiskerinäringen; samt

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av en kronan tillhörig fastighet i Ystad.

Anmälades och bordlades

konstitutionsutskottets memorial och utlåtande:

nr 9, angående förstärkning av antalet suppleanter i utskottet; och

nr 10, i anledning av väckt motion om egen representation i riksdagen för lappbefolkningen;

statsutskottets utlåtande nr 30, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till väg- och vattenbyggnadsväsendet jämte i ämnet väckta motioner;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av väckta motioner om avskaffande eller förenkling av värnpliktsmönstringen;

nr 10, i anledning av väckt motion angående ändring av bestämmelserna rörande val av gode män vid lantmäteriförrättningar samt av ledamöter i ägodelningsrätt;

nr 11, i anledning av väckt motion om ytterligare anstånd med fullständigt ordnande av de i 31 § lagen om fattigvården omfördälda anstalterna; och

nr 12, i anledning av väckt motion angående lagstiftning om arbetslöshetsförsäkring; samt

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av väckt motion angående bildande av jaktallmänningar;

nr 10, i anledning av väckta motioner om ändringar i gällande lagstiftning angående allmänna vägar;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område av övningsplatsen Skedalalied;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av en kronan tillhörig lägenhet i Benestads socken av Kristianstads län;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt område i Ornunga socken av Älvsborgs län;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel av det till Hedens by i Överluleå socken hörande s. k. Färjstallstorpet; och

nr 15 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av ett kronan tillhörigt område i Bondkyrko socken av Uppsala län.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.22 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 25 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Herr statsrådet *Borell* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
 nr 108, angående vissa åtgärder till det svenska jordbrukets stödjande;
 nr 114, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja krono-
 egendom;
 nr 115, angående befrielse för B. Larsson med flera från vissa dem enligt
 kontrakt åliggande förpliktelser;
 nr 121, med förslag till motorfordonsförordning m. m.;
 nr 122, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3, 6 och 18 §§ i
 förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobils katt; samt
 nr 131, angående anslag till befrämjande av lantmännens andelsrörelse.

Herr statsrådet *Bissmark* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
 nr 101, med förslag till lag om ändrad lydelse av 31 och 32 §§ i lagen den
 26 november 1920 om val till riksdagen;
 nr 120, angående anslag till vissa nybyggnadsarbeten vid centralfängelset å
 Långholmen;
 nr 123, angående anslag till bestridande av arvoden och ersättningar åt be-
 fattningshavare vid vattendomstolarna m. m.; samt
 nr 124, angående pension åt förre amanuensen i justitiedepartementet Einar
 Lindström.

Justerades protokollen för den 19 och den 20 innevarande månad.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till
dels riksdagens skrivelser till Konungen:
 nr 37, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;
 samt
 nr 40, angående val av riksdagens militieombudsman och hans efterträdare;
dels ock riksdagens förordnanden:
 nr 38, för revisionssekreteraren m. m. S. E. Ekberg att vara riksdagens
 justitieombudsman;
 nr 39, för revisionssekreteraren m. m. P. H. Forssman att vara riksdagens
 justitieombudsmans efterträdare;
 nr 41, för revisionssekreteraren m. m. G. M. E. Bendz att vara riksdagens
 militieombudsman; samt
 nr 42, för revisionssekreteraren E. H. Elliot att vara riksdagens militieom-
 budsmans efterträdare.

Föredrogs konstitutionsutskottets memorial nr 9, angående förstärkning av antalet suppleanter i utskottet.

*Ang.
förstärkning
av antalet
suppleanter i
konstitutions-
utskottet.*

Detta memorial var så lydande:

»Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna hänvisat två av Kungl. Maj:t till riksdagen avlätna propositioner, nr 99, med förslag till lag om kommunalstyrelse på landet m. m., och nr 100, med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m. Då enligt utskottets mening för den allsidiga belysningen av de omfattande förslag, som sålunda hänvisats till utskottet, det skulle vara önskligt att redan vid utskottsbehandlingen så långt möjligt kunna tillgodogöra sig den kommunala erfarenhet, som finnes inom riksdagen representerad även utanför utskottet, och då detta synes lämpligen kunna ske genom ökning av antalet suppleanter i utskottet, får utskottet, under hänvisning till § 37 riksdagsordningen, anmäla, att behov av förstärkning av antalet suppleanter i utskottet föreligger.»

Herr andre vice talmannen: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren ville lägga det nu föredragna memorialet till handlingarna och att kammaren i samband därmed ville besluta att inom sig utse sex ytterligare suppleanter för de av kammaren valda ledamöterna i konstitutionsutskottet.

Efter härmed slutad överläggning bifölls vad herr andre vice talmannen därunder hemställt.

På sedermera av herr talmannen gjord framställning beslöt kammaren att vid sammanträde lördagen den 1 nästkommande mars företaga val av ifrågasvarande sex suppleanter.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtande nr 10, statsutskottets utlåtande nr 30, andra lagutskottets utlåtanden nr 9—12 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 9—15.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner hänvisades av dessa nr 101 till konstitutionsutskottet, nr 114, 115 och 131 till jordbruksutskottet, nr 120 och 123 till statsutskottet samt nr 124 till bankoutskottet, varemot propositionerna nr 108, 121 och 122 nu på begäran bordlades.

Herr andre vice talmannen erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag tillåter mig hemställa, att kammaren för sin del ville besluta, att ett särskilt utskott, bestående av tjugufyra ledamöter, tolv från vardera kammaren, måtte tillsättas för behandlingen av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition nr 108 angående vissa åtgärder till det svenska jordbrukets stödande än även de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart sammanhang därmed stående frågor, ävensom att andra kammaren inbjudes att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Herr *Klefbeck* väckte en motion, nr 246, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m.

Motionen hänvisades till konstitutionsutskottet.

Herr *Björnsson* väckte en motion, nr 247, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.

Denna motion blev på begäran bordlagd.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.46 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
